Eerste lezing:Ex. 32, 7-14
Evangelie: Lc. 15, 1-10
Datum: 14.09.2025
Overweging door: Annet van Straaten

KANSLOZE MISSIE?

Zal het hulpkonvooi op de Middellandse zee, dat met hulpgoederen onderweg is naar Gaza dit keer wel aankomen? Of is het een kansloze missie en worden ze door de Israëlische regering tegengehouden, zoals in het voorjaar?
Mozes was ook op zo'n ogenschijnlijk kansloze missie, in zijn eentje daar boven op de berg, terwijl zijn volk beneden hem en hun gezamenlijke onderneming ontrouw worden. Hoe kansrijk zijn de inspanningen om de klimaatcrisis te keren?

Het hield me bezig, dat Mozes God milder moest stemmen, moest overhalen om het verbond niet op te geven. Je zou denken: dat was andersom toch voor de hand liggender geweest: God die Mozes op moet roepen om vast te houden aan hun uittocht. Maar nee, Gód wilde ermee stoppen! Wat gebeurde daar nu precies?

In de voorbereiding noemde Harrie Mozes de linkin pin, de verbindende schakel tussen God en zijn volk. In de verhalen in Exodus spreekt Mozes geregeld met God, op de berg, later in de verbondstent, en vertelt dan het volk hoe ze verder moeten. Maar hier wil God niet meer verder en het volk ook niet meer. Wat is het, dat Mozes niet opgeeft? Waardoor uiteindelijk God inbindt en het verbond wordt gered; de missie kan worden vervolgd. God is overal; de H. Geest was niet afhankelijk van dat volk van Mozes. Hij kan zich ook op andere plaatsen voordoen, waar mensen zich opener stellen voor bevrijding. Maar Mozes vocht voor zijn volk, voor een vervolg op de opgedane ervaringen, voor een voortzetting van de geschiedenis van Abraham, Isaak en Jacob. Maar misschien ook voor God. Voor diens geloofwaardigheid: 'als je nu opgeeft God, hoe kijkt de vijand dan naar jou, als onze Bevrijder? Dan heb je afgedaan! Dat moet je niet willen!'

Zo afhankelijk is God dan toch weer wél van mensen als Mozes!
Mozes erkent hoe onhandelbaar zijn volk is. Maar hij houdt door dik en dun vast aan de belofte, die God zijn volk gedaan had. Het deed me denken aan Harrie Verweijen, die weleens tegen mij heeft gezegd, toen ik fikse kritiek over iemand aan het spuien was: 'Tja, we hebben geen betere….'

Jezus velt geen oordeel over mensen die zich niet aan de Wet houden, althans niet in het stukje dat we vandaag lazen in het Lucas-evangelie. Hij bemoeit zich juist met diegenen die door hun handelwijze door anderen afgeschreven worden. Hij zoekt de kanslozen op. Hij is daar waar het niet lukt. Voor hem bestaan er geen kansloze missies. Waar geen

CC BY NC

uitzicht meer is, daar is Hij te vinden. Hij is de vleesgeworden hoop, waar mensen op af komen: álle tollenaars en zondaars kwamen Hem opzoeken om naar Hem te luisteren!

En Hij stelt zich net zo goed open voor diegenen die afschrijven, die oordelen. Hij onderwijst hen in een weg om om te gaan met de wetsovertreders, biedt hen ook uitzicht. Met die prachtige gelijkenissen over het verloren schaap en de zoekgeraakte drachme. We weten allemaal, hoe naar het is, om iets belangrijks kwijt te raken: je sleutelbos, je bankpas, je tas die je ergens hebt gelaten, maar wáár? Meestal vind je die zaken al gauw weer terug. Maar al na een kwartier zoeken, ontstaan er visioenen over alle problemen die hierdoor ontstaan en opgelost moeten worden. En iedereen die dit herkent, weet ook de grote opluchting, ja gewoonweg pure blijdschap, wanneer die sleutelbos, dat bankpasje weer gevonden wordt!

En dat gaat dan alleen nog maar over materiële zaken, niet over een levend lammetje. Laat staan over een mens, waar Jezus gelijkenis éigenlijk voor bedoeld is. Hoe onbeschrijflijk is de vreugde en de dankbaarheid van ouders, die hun peuter even kwijt zijn geweest op het strand en het weer terugvinden.
Daarmee wenkt Jezus de Schriftgeleerden en Farizeeën richting liefde.
We weten hoe het afloopt.
Was het dan toch een kansloze missie van Jezus?
De missie is er nog; die heeft Hem overleefd.

Het is nu aan ons, om ‘em in leven te houden. Mozes te zijn, Jezus te zijn, je als Farizeeër bij de hand te laten nemen door de liefde, i.p.v. de Wet het laatste woord te laten zijn. Als volk trouw te blijven aan wat we gezien hebben als droom.

De vervuiling, de uitbuiting van de schepping van de aarde tegengaan is een kansloze missie. Totdat er iemand opstaat en ermee begint. Elke actie, elke kleine daad is een teken van hoop. Hoop is aanstekelijk. En vele handen maken licht werk, zoals het gezegde luidt. Ik zou nu liever zeggen: vele handen maken het werk licht. Laten we aan het werk gaan!

CC BY NC